

anser for en Forbedring, nemlig bestemt, at „ved Bedømmelsen tages der Hensyn til en af Seminariet afgiven Karakter for Eksaminandens Deltagelse i ældste Klases Øvelse i praktisk Skolegerning“. Det er nemlig ganske vist, at enhver Eksamen altid har sine Ulemper, men at Ulemperne vel nok træde stærkest frem ved en Eksamen i praktisk Skolegerning, og at de Tilfældigheder, som der kunne indtræde, noget udjævnes ved denne Hensyntagen til Karakteren, som den paagældende har for hele sin Deltagelse i ældste Klases Øvelser i dette Fag.

Jeg forbigaar de Punkter, som vel indeholde en lille Realitet, men som ere i den Grad lidet betydende, at de ikke kunne volde nogen Vanskelighed. Derimod er der i § 7 nogle Endringer, som jeg skal nævne. Man har for det første flyttet lidt om paa de Forhold, der af Kultusministeren skulle undersøges og godkendes, forinden han giver private Seminarier en Anerkendelse. Det har vistnok været Tanken hermed at frigøre private Seminarier for en Kontrol fra Ministeren, som man har ment, at de under en anden Redaktion skulle være undergivne. Det er særlig med Hensyn til Lærerspørgsmaalet — man har indsat Ordet „Lærertallet“ — at man har villet udhæve, at man ikke ønskede en Indblanding fra Ministerens Side i Privatseminariernes Læreres Kvalifikationer. Det er i Virkeligheden en Strid om Ord — for saa vidt der har været Strid paa dette Punkt — thi det har aldrig været Meningen med denne Bestemmelse, saaledes som den tidligere har været formuleret saalidt som efter den nuværende Formulering, at Ministeren skulde kunne blande sig i de indre Forhold og ophæve Privatseminariernes Frihed til at vælge deres Lærere. Det har altid været Meningen, at Ministeren kun skulde have Lov til at prøve, om det Minimum af Forordninger, som maa opfyldes for overhovedet at kunne faa Anerkendelse, er fyldestgjort, et Minimum af Forordninger med Hensyn til Kvalifikationer, Apparat og Personel. Dette ligger fornuftigvis ogsaa vedblivende heri, men alt, hvad der gaar ud over denne Grænse, har det aldrig været Meningen — og det kunde heller aldrig lægges ind deri — at Ministeren skulde have Besøjsel til at blande sig ind i. Der er i Virkeligheden ikke ved disse Omflytninger og Forandringer sket nogen Realitetsforandring, og jeg tror derfor heller ikke, at disse Forandringer kunne volde nogen Betænknelighed.

Derimod er der kommet et nyt Stykke til, ved hvilket jeg ganske vist har haft Be-

tænkneligheder, som jeg ikke uden nogen Resignation har opgivet, nemlig Bestemmelsen om, at Privatseminarier, der ikke søge Anerkendelse, men dog skyldigtgøre de udbortes Betingelser, idet de ved Optagelsen af Elever følge Bestemmelserne i nærværende Lovs § 2 og gennem 3 etaarige Klasser gennemføre Undervisningen i samme Omfang og til samme Maal som Statsseminarierne, vel ikke selv kunne afholde Eksamen, men dog indstille deres Elever til Prøver ved Statsseminarierne og ved de anerkendte Privatseminarier. Det er klart, at Meningen med denne Bestemmelse er at aabne en Dør, som jeg havde ønsket lukket for den rent private Dimission. Naar en saa skyldig og en saa let Afgang til at opnaa Anerkendelse findes, havde jeg ikke troet, at der virkelig kunde være Trang dertil. Man har fremhævet som Grund, at man vilde undgaa Uniformitet; hvis der var ny Retninger, der arbejdede sig frem, kunde de maasse vanskeligt erholde Anerkendelse, men burde dog ikke være udelukkede fra at indstille Elever til Prøve, naar de i øvrigt fyldestgjorde de væsentligste Betingelser derfor. Det forekommer mig ikke, at der kan være en saadan Trang, eller at det egentlig hjælper de paagældende ny Retninger noget, at de ville blive fri for et vist Tilsyn og visse kontrollerende Bestemmelser, naar de dog maa finde sig i at indstille deres Elever ved de anerkendte Seminarier. Men jeg tror, at Sagen — og det er den væsentligste Grund for mig til ikke at gøre videre Ophævelser over denne Bestemmelse — maa betragtes som lidet praktisk; jeg tror ikke let, der skal være nogen ny Retning med nogen virkelig ideel Berettigelse, der ikke skulde kunne faa Anerkendelse. Og mangler paa den anden Side al Berettigelse, saa vil ogsaa denne Bestemmelse dog give Afgang til at sige nej til de paagældende; fordi de da sandsynligvis ikke ville følge Bestemmelserne her i § 2 eller gennem 3 etaarige Klasser gennemføre Undervisningen til samme Maal og i samme Omfang som Statsseminarierne, hvad der gennem Bestemmelsen, som den er formuleret, er en Betingelse. Jeg tror derfor at kunne tilraade Tinget at tage denne Bestemmelse med, skønt jeg i og for sig ikke er saa særdeles glad ved den.

Saa er der i §§ 9 og 10 sket nogle Forandringer, som jeg helst ikke havde set medtagne, men som jeg dog mener, ikke have den Betydning, at man derfor skulde undlade at modtage det store Gode, som dette Lovforslag efter min Mening vil medføre, og den betydningsfulde Reform, som det vil hidføre. Det er forskellige finansielle Be-